

Universitätsbibliothek Paderborn

Excusatio Neminis aduersus Nullum Lipsensem

Ferrarius, Johannes

[Leipzig], [1519]

VD16 E 883

Responsio Nullius ad excusatione[m] Neminis Vuittenbergensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32645

COVATIANTIMINIS AVIUV

Responsio Aul Ius ad excusationem Aeminiis Wittenbergensis.

NVLLVS NEMINI FRA TRI SVO.
S.D.

Miraris forsitan mi frater Nemo / cur ego Nullus responſione quaſi in occurſum iuerim. & te totū in ferimento / vt dicis / iacentem mitigare voluerim. Si rem ipsam eſtimas / sat ſcio / nihil miri animo tuo oboſiri pōt. Num tu patereris Gymnasiū tui i colas tā naſo ſuſpēdi & vix homines putari. Eſto q̄ tui noſtratibus eruditione precurrere vi deantur. Num igitur putas noſtrates / ſine nomīne turbā eſſe Pa thican & ignobilem Christiani om̄es ſumus , Christiani velim peccatus omnes indueremus. Canina velim abeſſet facundia, que nescio quo pacto bellum ex bello / item ex lite ferere ſolet. Et q̄ ſeaſo diſcordiarum finis erit , dum ſemper Par parī retaliaſe p̄gimur. At inquies ? Cur Lipſenses tui omnium diſcordiarū ca pitā & authores prodeunt. Cur Rubeum illum αχθον̄ expouſo ut Homeruſ ait / in nos veluti Aten quandam immittitis , que nescio quot turbas , & diſcordiarum certamina excitare ſolet. Quis autem quæſo mi frater ſtulticia ſtulticori obuiam ire pōt. Cur non / inquies / Sophiſte eum proſcribunt? cur non eum ad Cynoſarges / vt dicitur / relegant. Nescio mi frater Nulle Rubēum alīcunde q̄ a Sophiſtis inſanis ſue incrementum accipere. qd tamē vt vt nullus ſum aperta / vt dicitur / fronte in vulgus ſpar ge non audeo / ne ea temere effutiam / quæ nec Mom⁹ quidē impune proloquitur⁹ ſit. Immerito plane / immerito tota cauſa in Sophiſtas incidit. Falluntur opinione, quicunq; animū inducūt Sophiſtarum impulſu Rubeum furere. At quid contra ſolem lo qui pergo. Ego Nullus quoad me pertinet / diluere conabor. Vtar autem mi Nemo ea modiſtia qua adulterium me vſuſes, ne fratrū fedus , immissō verborū grandine / diſturbare vide ar. Non poſſum enim non in ore habere iram fratrū tardifl me ſenſcere. Bene vale.

PRÍNCIPIO / MÍ FRATER / INTER ALIA ME ACHADEMIAM VUITTE
BERGEM NESCIO QUO ATRO CARBONE NOTASSE SCRIBIS, DUM
NECIO QUOT PHILOSOPHORUM SECTAS EAM PRODUCERE SCRIS
PFERIM. QUOD QUI FACTUM SIT / NON SATIS CAPERE POSSUM.
TU IPSE NON IGNORAS / MÍ FRATER, Q̄ PAUCIS ANTE ANNIS IN THOMÆ
& SCOTI HARENAM DESCENSLUM SIT. & Q̄ PLERŪQ̄ IN PUBLICO CÔGRES
SUVNUS SCOTI VIAM INGREDIEBATUR. ALTER IN THOMÆ VEPRETA DIS-
LABABATUR. ID QD' EGO / SÌ MODICE & IDONEIS ANNIS SIT, NÒ IMPRO-
BO. QUANDO QUIDEM CLARISSIMI QUIQ̄ VIRI AB HOC STUDIO NEUTIC̄ RE-
FUGIERUNT. FRANCISCUS PICUS MIRANDULA PLUSTRUM SEX ANNOS I THO-
MÆ & SCOTI STRUPIS DETRUIVIT. SUNT ILLI QUIDEM IN VERBIS ASPERI, IE-
FRANCIS
JUNI, & FORDIDI / SED IN SENSIBUS SECUNDISSIMI, IJ SÌ IAM EX LUDIS VE-
STRIS REIECTI SUNT / VALDE PBO TUORUM HOMINUM INSTITUTUM / QUI OMNIB⁹
LITERIS, & IN QUACUNQ̄ PROFESSI^E OPTIMA QUEQ̄ TRADERE SUMMIS VE-
LIS CÔTENDUNT. ET IN NOSTRA ACHADEMIA SCIAS MÍ NEMO /ILLAS NU-
GAS EXTRUSAS ESSE, & LITERAS GRAUIORES IN EARUM LOCUM SUCCESIS-
SE. NON AMPLIUS IN PARVIS LOGICALIBUS TEMPUS PERDIMUS. ARIS
STOTELM ÍPSUM IN MANIBUS TÉNEM⁹. OMNIA IAM IMMUTATA SUNT.
EXULAT BARBARIES / PHILOSOPHIA SYNCERIOR IAM IRREPSET. AT VERO SÌ
NON EX AEQUO VOBISCU^M IN STADIO LITERARUM CURRERE DATUM EST
LABORABIMUS NE OCCUPET EXTREMOS SCABIES. VT HORATIUS AIT. QUA
RE HOC VELIM EX ANIMO AMOUEAS TUO, ME VNQ̄ VILLA INIURIA VUIT
TENBERGENSEM ACADEMIAM AFFECISSE. QUAE LITERIS LITERATIS & VIRIS
ERUDITISSIMIS ABUNDATISSIMA EST. NUSSTRUM LITERAE MAGIS VIRENT. NUS
Q̄ LITERATI TANTO STIPENDIO ACCERSUNTUR & ALUNTUR. ID QUOD & IN
NRA ACADEMIA NON LENI / VT DICIS / BRACHIO TRACTARI DUDUM CEPIU^M EST
DEUS MODO PRINCIPES NOSTROS DIU INCOLUMES NOBIS & LITERIS SER-
UET. CETERUM Q̄ ME NULLUM FRATRIS CÔMERTIO TE REJECTURUM, MIS-
NITARIS, SÌ SOPHISTARUM PATROCINIUM SUSCIPEREM. ECQUE CAUSA EST: CUR
EOS QUIBUS CUM AGO, & QUIJME BENEVOLENIA PROSEQUUNTUR NON DEFENSIONIS HONORE DIGNARI DEBEAM. Q^Z QUESO DECORUM MIHI FOR-
RET / SÌ ILLOS / QUOS IN ME EXPOSITISSIMOS ESSE VIDEO / CONVICIJS DISCER-
PI SINIEREM. HOC / MÍ FRATER / VT VT RECIDAT NEUTIC̄ CÔMISSURUS SUM
VT NON QUOQ̄ POSSUM EOS DEFENDA. AD TEIPSUM REFERO / SÌ QISPER
AM TUOS ILLOS THOMISTAS & STOTICIDAS, NAM / SAT SCIO / NON OMNES
IN PHILOSOPHIA ELEGANTIORE INITIATI SUNT. ACERBIUS STILUM INFIGERET
NUM TU OMNI ARMORUM GENERE ILLUM OPPUGNARES ID QUIB9 ERGO VES-

A ij

Ita qm & ego Sophistis Patrocinari pergam, qui si non omnes
eruditio[n]is numeros impleuerint, at nec pueri Analphabeti
sunt. Alioquidum tuos tragic[al] oratione effers, Principis nostri
existimatione obnubilate videris/nempe qui ab exteris male au-
diens q[uod] stipendio suo silicerina illa mera nutriat, & hoies illos / ut
tu libenter loqui soles/antiphilistis in Academia sua viuere pa-
tiatur. Nec vero putas velim mi Nemo me aut nihil omnino le-
gisse aut nihil sapere vt nō intelligam quos tu Sophistas carpere
soleas. Quis enim nescit Sophistae vocabulum αδιαφορον
te qui di esse vt quod & in bonā & malam partē deflectat Aristoteles em
cantur, ipse in fronte Elenchorū disputat sapientes quosdam magis vis-
deri velle q[uod] esse & eos vere Sophistas esse, & Sophisticam scienciam
esse quae in argutiarum Strophis ceu Vulcanijs retibus, ar-
te fabrefactis occupata est. Tunc Julius Pollux l. iiiij. Sophistera
tionem cōpīose explicat. Olim em etiam Rethores Sophistae
appellabantur quemadmodum alcubi Diogenes Laertius aus-
thor est, Alioqui nec Prodicus Ch[rysostomus] a Platone & Basilio Ma-
gno Sophista appellaretur. Et Plato ipse Philosophotatus non
raro Sophiste cognomen in se recipit. Sed cum tandem nescio q[uod]
paecto immodestius & insolens pleriq[uod] garrinent in obprobrium
versum est, & sophistae appellabantur qui de rebus nugacissimis
quasi de Eleusinijs sacrīs, magna temporis iactura disputabāt. In
quos apud Lucianū in vita Demonactis iocus est vel multo iocosissimus. Hic em cū videret duos quosdam Sophistas pariter
indoctos de rebus nec calsa nuce estimandis, vehementer discep-
tare, et alterū inutiliū questionū pelagus producentem. Alterū
ατοπα, & nec ad rem propositam quippiam pertinentia responsi-
dentem. Quid/inquit/ amici / illi rerum agunt nisi q[uod] horū alter
hircum mulgere videtur & alter cribrum supponere, eius farine
sophistae ego nullus nullo vniq[ue] tempore pbauit, & in hos tu for-
sitan destomacharis. Verum num putas eiusmodi in nostra Aca-
demia nasci. Dij meliora. Deponanti sūt senes aliquā aetatis virtio
desipiscentes, sed meliora conantibus non obstrepentes, Vbi em
studiosum quempiā viderint illum quoquo possunt beneficio p-
sequuntur / illius conatum quoad eius fieri potest / alunt.
Sed tauta ek ths oλον Porro q[uod] scribis, Vuitenbergenses euangeliū,
& doctrinā sanam in vulgus traducere, p[er]tra quam in

Lucia
nus

pium sit plerosq; tendere. Nātu mi frater belle meū sentis. Non
raro dolere soleo miseram plebeulā questionū/ Corollariorum
diuisionū magistraliū agmie onerari & has nugas cīciq; Chri-
stum addiscere. Vtīnā hoc vestrū institutū oīnes ceu Ariadnes fi-
lum sequerent. & melius cū Christianis ageref. Dum em̄ forma
litates, causalitates, ecceitates in magnā clepsydrā facturam cōmi-
niscūtur. Christi interīm obliuiscunf. & sit non raro vt non nisi
vulpes iungere, & liquidis immittere fontibus apros videantur
Sed dabit deus hijs quoq; finem. Modo Erasmus, Oecolampa, Theolo-
dius/Fabritius capito. Martinus Luther⁹ viri digni qui in olym gi præf-
piade aurei stent/ ea qua ceperūt via graffari perrexerint. Qua tantes.
de re copiosius agerem nisi quia senes sunt rudarij ferulam ne-
gigentes. Quare hæc alijs relinquā. Accedā ad hoc quod respō-
sionis nostræ revi kōtārov est. scribis enim mi frater Nemo. me
scripsisse Platonē Aristotelī multis/ vt dicit / Parafangis in diui-
narū rerum cognitione p̄currere. Cur non Platonē studio accū-
ratiore/relicto Aristotele/euoluim⁹. Nempe q nō nisi naturalit̄
rerū cognitionē absolutissime tradidit. Quasi vero ego null⁹ eo
dementiæ venerim q putem fidei nostre seminaria ex Platone
depromēda. Euangelia nobis sunt. Epistolę Pauli nobis suppe-
tunt/ex illis orthodoxe nostrę fidei decreta ceu ex fonte plenis
huccis haurire possim⁹. Nec me mouet q Plato diuin⁹. & Ari-
stoteles fatuorū sapientū princeps, & pdigitum grandeq; mira-
culum in natura dicat a diuo Hieronymo ad Eustochiū. Adde
q Philosophi Peripateticī Philosophiam in duas partes disiunx-
erunt. In Philosophiam Theoreticam/cuius subiectū est veritas &
mendatiū/& scopus ipse verū. sub qua Physicā, Mathematicam
& Theologicā cōplexi sunt. Et in Practicam cui⁹ subiectū in bo-
no & malo ceu cardine agitur/sub qua Ethicam, Oeconomicā,
& Politicā cōprehenderūt. Non tamē ppter ea eorū calculū ad-
do opinioni, q Theologiā cum Philosophiæ studio cōmiserent,
Qui em̄ potest diuina illa & celitus ad nos ceu diuina / vt fertur/
virgula / missa Theologia Palato anime facere satis si Ethnicæ
Philosophiæ veneno imbuatur. Aristotelem legere non prohi-
bemur. Platonis libros euoluere nemo obstat, vterq; cum fide
nostra orthodoxa aliquando sentire videf. Aristoteles em̄ in
li de mundo ad Alexandrū. Ex d̄eo/inquit/ & per deum nobis

Plato.

A iii

om̄ia cōsist̄nt, nullaq̄ natura per se sufficiens est / carens illa q̄ ex eo est salute. Audin: q̄ Aristoteles παντίζειν soleat. Et rur-
sus in li. xii, post naturalia aſtruit a deo ceu παντων εκών datore
om̄ia proſluere, ad eum om̄ia redire. Vbi nō nihil Paulini peclo-
ris sapere videtur, ſed in alijs multis mirū eſt q̄ a Theologorum
decretis vel ppendiculo oppoſito deſſentiat. Precipue cum altrū

Quid
de ania
Aristo-
les.
Plato.

it mundū ingenitū, eſſe incorruptibilem. Et animā Entelechianā
prīmā corporis, naturalis potēciā instrumēti vitā habentis &
alia pleraq; in quibus longe lateq; a religionis ſcopo iaculat. Pla-
to quoq; pleraq; dixit ad religionē pertinētia, pleraq; a religio-
nis duci vel Διός Δια παντων adhorreūtia. Animā immortale qui
dem eſſe dixit, & ad dei imaginē ſculptā effigiatāq; ſed nescio q̄
pacto ſubām eſſe ſolere & ex indituſibili conſtare. Tum de deo
mirum eſt q̄ Polyp̄pi mentem teneat. Et de celo absurdā que-
dam memoriae p̄dita reliquit, quemadmodū Eusebius Cefarien-
sis li. xiiij. pparatiōis euangelice doctiſſime oſtendit. Nec mirū
eſt Philosophos hac in re toto celo aberraſſe / quandoquidē Au-
gustinus ait / Philosophi nescientes / ad quē ſcopū om̄ia referen-
da ſint. Inter multa quae locuti ſunt, veritati falſa admiſcuerim q̄a
nondū lumen fidei pectora eorū accenſa erant. Porro non vna
q̄ naturalis ipſius Aristotelis Philosophia pre Platoniſ philo-
ſophia naucifienda eſt, permulta eīm is de deo tractat / vt in
quit Theodorus Gaza, q̄ doctrīna rerum conditari ſu exquifitiſſi-
ma, conditorem iſpū declarat. Quinetiā cum rerū cauſas cog-
noſcere iucundissimū ſit. Nempe q̄ ea vniqa cognitione homo p-
fici potest, & deo immortali ſimilis quoad fieri potest euadit. ſic
eīm Theodorus Gaza vir in vtraq; lingua vel ad miraculum do-
ctus illis respondet q̄ Aristotelem carpebant q̄ de reb⁹ naturali-
bus plus æquo anxię diſſereret, de deo pauca diſputaret. Nec pu-
tandū eſſe Aristotelē i sola rerū naturali cognitioē / philosophū
agere ſed in alijs quoq; philosophie partib⁹. Etenim Aristoteles
hoc ferme in more habuit q̄ tempore ante lucano libros plege-
ret quos ακροαμα τικουσ appellat in quib⁹ philosophiā intricate-
rem & inuolutiore agitare pſueuerat. Vesperi vero diſcipulis li-
bros εξωτερικουσ cōicabat qui ad rhetoričes opificiū, & ciuiliū
rerū tractationē ptingebant. Hinc quantū Plato Aristotelē fecerit
docti nō ignorat. Nam cū aliquān̄ Plato i plenū auditoriū veniſſet

theodo-
rus Ga-
za.

Mos p̄s
legendiſ
Aristo-
telis,

& Aristotelē desiderasset dixisse σερῆκωφον εστι το ακροατηριον
id est mutū est auditoriū, reliquos magis ὡ pisces mutos putabat
si Aristoteles nō adesset. Et rursum Aristoteles Platōnē vnicē ve-
neratus est vsc̄ adeo ut & aram illi extruxerit in plerisq̄ in Plas-
tonē acerbius videſ ſat humano affectui aliquā condonandū eſt.
Sed hæc απροσδυνονισα ſunt. Hæc ppter ea recenſui ne putares
Aristotelē ſola philoſophia physica phōrū αλφα και ω eſſe, ſed i
alijs Philoſophie partib⁹ nō poſtrema claſſe numerandū. Nō au-
tem eo accipies q̄ putem vel ex Aristotele vel Platone philoſo-
phiā illā ſacredtā ſumendam/ ſed philoſophis vtroſq̄ relin-
quendos. Nec illis ybis alicui vel famā vel authoritatē ledere vo-
lo, felicissimi ſunt q̄ philoſophia in totū poſthabitā Christum p̄di-
cant. Nec tñ oīno illi deplorādi ſunt q̄ in Scotiā aut Thomae le-
ctione cōputruerūt. Iudicio nimirū falsi. Sed de⁹ oīlī iudex acer-
rim⁹ erit. Hæc mi frater Nemo habui q̄bus tibi tumulūanter re-
ſpōdere voluiq̄ ſi nō oīa faciūt ſatis p̄cipitatiæ aſcribas oportet.
Modestie ſines haud vñq̄ transgressi/ ut opinor /ſumus/ viuat/
floreat amicitia noſtra. Nullus recenſuit ut aſſolet.

Nullus ad Neminent.

Scribimus hæc animo minime mi frater iniquo
Omnis natus abeft, omnia plena iocis
Scribimus hæc forſan ne me reducere calclum
Aut reuocare putes quæ prius ædideram.
Non iram cupio fratris, non excito bilem.
Fratris, fraterno pectus amore calet,
Terga dabo minim e, turbis contendere mecum
Si lubitum eſt, nescis Prothea ſemper ago.
Ledere non quēq̄ volo, ſed Iesus taciturnus
Non potero bilem diſſimulare lubens.
Non odor vlliū cui forte ſuboluit iræ
Di faxint illo cardine res abeat.
Nec tu verborum q̄ ſit confuſaq̄ moles
Mireris, nullus ſcribere nulla ſolet.

Τελος.

Wolffgang von Eschenbach. Der Titurel. The
earliest extant German epic poem in verse. The
original manuscript was written in the first half
of the 13th century. The author, Wolfgang von
Esenbach, was a knight from the Upper Palatinate.
The poem consists of 12,000 lines in 12-line
stanzas. It tells the story of the knight Titurel,
the King of the Fairies, and his love for
the mortal woman Brunhild. The poem
is written in Middle High German and
uses a variety of literary devices, including
metaphors, similes, and allusions. The
manuscript is housed in the Universitätsbibliothek
Paderborn, Germany.